

نە كەچكردن چارە يە بەخەكى كوردوستان و نە دە بە كەچيشى پەبكرەت! . . حەسەن ئەزەنى

بە بەواي مەن، نەبەت ئەمانجى خەك خە زگار كردن بەت لە و دەسەلاتە كوردییە خەییە بە گەگەى وەلات بەجەهەشتن بەی، بەك و دەبەت بە گەگەى وەلانی ئە و دەسەلاتە بەت لەسەر خەك خەى. بەیە كەچكردن لە دەست ئە و دەسەلاتە و بەجەهەشتن وەلات وچەكردنى مەیدان بە تەواوی بە ئە و دەسەلاتە، بە بەواي مەن، گەگە چارەییەكى درووست نییە. چارەسەرەكى نەگەتەیفانە یە و بەرەنگاربوونە وەییەكى ئە و دەسەلاتە یە بەبەم بە شووێیەكى لاوازانی و بەدەسەلاتە تانە. هەروەك لە ناو كوردا باوە كە دەگوترەت: " ئەگەر بە دژمەنت نە وەرای ئەكردنیش لە بەری هەر ئەزایەتیە". بەیە لە وبارە و ناتوانم هاوایە نەبەم لە گەگە هاوایەم عەبدوڵا مەحمود كە پەى وایە: " ئە و شوپەلى رەشتەن و جەهەشتەن بەكەمەگەى خەكەكى كوردستان، لە گەگە ئە و دا بەرەنگاریەكى سەلبیە و "نە" یەكى نەگەتەیفە بە دەسەلاتە بزوێنە وەى كوردایەتى، بەبەم هاوكات تەعبیر لە نەویستی دەسەلاتە بزوێنە وەى كوردایەتى و دەسەلاتە كەیان و دەچەتە خانەى بزوێنە وەى نارەزایەتى جەماوەرییە و كە لەسەرەسەرى كوردستاندا قوڵ دەدات" . . (ع.م) وەبەوون بە دواي ژياندا ۱۸.۱ تەشرینی دووەمی ۲۰۲۱ مە پەپەى بە پەشەو.

. بەبەم دیسان، بە بەواي مەن، ئەگەر خەك مەبەستیەتى زگاری بەت لە و نەهامەتیەى كە بەچەندین دەیه دەچەت بەرەكى گرتوو و لە گەگەیا دەژیت، بە پەى وانی بەت كە بەكردن لە دەست ئە و دەسەلاتە و خە هاویشتەن ئە و دیو سنوورەكانە وە ئیتر دنیا بەی دەبەتە شامی شەریف، كاتەك كە زەرایەتیەكى ئەهەى خەكەكى نەازی، وەك ئەستەى كوردوستان، بە دەست دەسەلاتەكى سەتەمكاری وەك و ئە و دەسەلاتە كوردییە خەییە وە گرفتار دەبەت و گیردەخوا، گەگە چارەى درووست ئەكردن لە بەرى و كەچكردن نییە! .

كەچەوێ بەكەمەگەى زەرایەتى ئەهەى نەازی بەدەسەلاتە نەبەتە گەگە چارەى درووست و درەژمەودا بە ئە و زەرایەتیە. بەبەم مەژوو نیشانی داوە كە وەلات بەجەهەشتن و كەچكردن و ئەكردن لە دەست دەسەلاتە سەرکوێگەر و سەتەمكار، زەرینەى جارەن، سوودی لە وەرگیراوە هەم لە كورت مەودا داوە هەمیش لە درەژ مەودا دا بەبەم وەك تاك و وەك

لایښ و گرووپېکې دیاریکړاو . بڼه‌نمونږ: لایښکې بچووک و کښم هڅی
سیاسی نا‌ازی کې دسټاتیک تڼی پښه‌چنښت، تاکېکې سیاسی نا‌ازی
بڼه‌سټاتیک کې هڅه‌شې تڼ‌داچوونی لښ‌س‌ر بڼت، چالاکوانک،
ټټ‌ژنامووسک، نووس‌رک. . . . هتد. بڼ ټ‌مانی کې ناویان هڅ‌نرا
بڼه‌ دتوانرت وټات بڼه‌هڅ‌شتن وک ټ‌گډچار سوودی لښ‌رېگیرت.
بڼ‌ام کاتک ز‌رای‌تی څ‌ک ټ‌و دسټاتیک تی‌ن‌و‌ت و ټ‌و
ک‌مای‌تی‌ی کې لډ گډ دسټاتیک‌تیشدای، دسټاتیک بڼ تی‌واوی لډ
هڅ‌مووی د‌نیا بڼت کې هڅ‌تا س‌ر لډگ‌یدا د‌ب‌ت و بڼ‌کو و‌کو
کورده‌ک دټ‌ت: لډوان‌ی‌ تا ژ‌ر پ‌ت‌ک لډگډ دسټاتیک دا بڼت، لډ
باروده‌کې ټ‌اهواداو بڼ ز‌رای‌تی‌کې ټ‌اهوا ټ‌های څ‌کې نا‌ازی
لډ کوردوستاندا کې وټات بڼ‌ج‌ به‌ټ‌ت و ک‌چ‌و هڅ‌ب‌ژرت وک ټ‌گډ
چار، بڼ ب‌وای من، ټ‌گډچار‌ی‌کې درووستی هڅ‌ن‌ب‌ژاردوو.

ز‌رای‌تی ټ‌های څ‌کې نا‌ازی بڼ دسټاتیک شاهید، هڅ‌رو‌ها
پ‌رپرسانی دسټاتیک‌شیان دان بڼ‌و‌دا د‌ن‌ن و د‌نگدانی ټ‌م
دواپیان‌ش زی‌تر ټ‌و بڼ‌چوونی ټ‌م‌ پ‌شت‌است د‌کات‌و کې تی‌نان‌ت
ټ‌و ک‌مای‌تی‌ی کې لډ گډ دسټاتیک‌تیشدای هڅ‌شتا هڅ‌مووی بڼ دس‌زی
لډ گډ‌یدا نی‌. بڼ‌ ټ‌گ‌ر څ‌ک وټات بڼ‌ج‌ن‌ه‌ټ‌ت و لډ جیاتی
اکردن څ‌ی لډ ناوحیزی څ‌یدا ټ‌ک‌خات و څ‌ی ی‌ک‌گرتوو بکات،
ټ‌ترده‌سټاتیک لډ ب‌رد‌م څ‌‌اگری و ی‌ک‌گرتووی څ‌‌کدا بڼ‌ه‌زو بڼ
ن‌موود د‌م‌ن‌ت‌و. هڅ‌ر ټ‌و‌ش، بڼ ب‌وای من، کې د‌ب‌ وک
ټ‌گډچار‌ی‌ درووست حیسابی لښ‌رېکرت.

بڼ ب‌وای من، هڅ‌ی س‌رکې بڼ‌ه‌زی و بڼ‌ئیراد‌ی و بڼ س‌ر‌و‌ب‌ر‌ی
څ‌‌ک لډ‌و‌و س‌ر‌چاو‌ی ن‌گرتوو کې دسټاتیک هڅ‌ن‌د بڼ‌ه‌زو بڼ
ټ‌مکانی‌ات کې ټ‌و‌ب‌روو‌و‌و د‌زای‌تی کردنی و‌کو بڼ گ‌ر قول‌ی
قافدا چوون بڼت. بڼ‌ک و لډ‌و‌و س‌ر‌چاو‌ی گرتوو کې څ‌‌ک ټ‌ک‌خ‌راو
نی‌ و څ‌ی ر‌کن‌خستو لډ حیزی ‌است‌قین‌ی څ‌یدا. ټ‌و‌ی هڅ‌وو
تا ټ‌ستا ټ‌و حیزب‌ موعار‌ز ه‌ل‌پ‌رستان‌ بوون کې څ‌‌کیان
ب‌کاره‌ناو بڼ م‌رام و ب‌ر‌ژو‌ندی‌کانی څ‌‌یان. بڼ‌ ټ‌گ‌ر څ‌‌ک
بی‌وت ب‌ک‌و‌ت‌ ژیان‌کې باشت‌و‌و ز‌گاری بڼت لډ دسټاتیک،
ټ‌گډچار‌ی‌ درووست ‌اکردن نی‌ لډ‌ری بڼ‌کو ب‌ر‌نگار‌بوون‌و‌ی‌تی
ب‌ش‌و‌ی ټ‌خ‌راو ی‌ک‌گرتوو.

د‌ب‌ لای څ‌‌ک ټ‌وون و ټ‌اشکرا بڼت کې تاوان‌باری س‌رکې و هڅ‌ی
س‌رکې کې څ‌‌کې کوردوستان وټات بڼ‌ج‌د‌ه‌ټ‌ت و ک‌چ‌و د‌کات
ب‌ر‌و ه‌ند‌ران ، ټ‌و دسټاتیک‌ت‌ی کوردوستان‌. بڼ‌ درووست‌ کې
ب‌ش‌ک لډ وټاتانی ټ‌وروپاو ټ‌ژناو و ټ‌قلیمیش بوون‌ت هڅ‌ی

سەرچاوە و ھەڵی شەڕ و ئاشوب و پشەوی لێ ناوچەکەدا. بەیەک بارودۆخی جەنگ و وەلاتی پێ لێ کەشای سیاسی حەتمەن کاریگەری خەراپ دادەنێت لێ سەر ژیان و گوزەرائی خەڵک. حەتمەن دەبێت ھەڵی ناجەگیری سیاسی و ئێوەش دەوێت و حەتمەن تی دەروونی خەراپ درووست دەکات لەلای خەڵک. ئێمەش بە خەڵکی فاکتەرێکی ترمانمان و لێ خەڵک دەکات وەلاتی پێ لێ کەشای سیاسی و جەنگاوی بەجەبەھەت و بەر و وەلاتانی جەگیرو بە کەشای سیاسی و جەنگ مل بنێت. بەھەم سەرباری ھەبوونی فاکتەر و ھەڵی دەرێکی کە دەبن ھەڵی ناچارکردنی خەڵکی کوردوستان کە وەلات بەجەبەھەن، بە بەوای من، ھەشتاش ھەر دەبێ سەری مە تاوانبارکردن ھەر ھووی پێ لە دەستەلات بکەین. چونکە گومانی تەدا نییە کە دەستەلات تاوانباری یەکەم و سەرێکی بەیەک ھەر دەستەلاتیش دەتوانێت خەڵکی بکات چارەسەری یەکەم و سەرێکی لێ کە تایی پەھەنانی ئێوە بارودۆخێ دژوار.

کوردوستان ئێستا، بە بەوای من، لێ بارودۆخیکی ئاھوای جەنگ و شەڕ و پەكدادانی ئیقلیمی و نەوود وەلاتی و نەووخەیی وادا نییە تا خەڵکی چەکردنی خەڵک بخەین ئێستە بارودۆخەکە. بەھەڵی سەرێکی ئێستای کە چەکردنی خەڵکی کوردوستان بە پەڵی یەکەم ھەر دەستەلاتێکی کوردوستان. ھێچ ھەڵێک نییە کە دەستەلاتی کوردوستان بگەڕێت لێ دا بین کردنی خەڵک و گوزەرائی و خەزمەتگوزاری بە خەڵک. تەنانەت زوربەیی بەرپرسە گەورەکانی ئێوە دەستەلاتێش دان بە و ئاستییەدا دەنەن بەھەم دەستەلات ھێچ ھەنگاویکی ئێرەنی بە کرداری لەو بار و ناو. ھەندێک لێ بەرپرسە باڵاکانی دەستەلاتیش پەیان وایە کە دەستەلاتی ھەرێم توانای ئێوە ھەڵی کە تایی بە و نەھەم تەیی خەڵکی کوردوستان بەھەنێت و بەھەم ئێوەکار ناکات!!.

بەبەتێ کەچی بەکەمەیی خەڵکی کوردوستان ئێستا بەتە بەبەتێکی گەورە . بەیەک ھەر لەو بار و ھەندێک لایەن و دەست و گرووپ و تەنانەت لێ نەویاندا حیزبی سیاسیش ھەڵی کە دنە و ھانی خەڵکی کوردوستان دەدەن کە کەچەوێ بەکەمە و ملیەنی ئێنجام بدەن. ئێوانە پەیان وایە ئێگەر خەڵک کەچەوێ بەکەمەنی ئێنجام دا، دەبێت فشارێک بە سەر کەمەگەیی نەوود وەلاتی و لایەن و ھەڵکەراو مەقەدەستەکان و لایەنگرانی مافی مەھەل کە بەندە سەرخت و وەخە کەون. لایەنگرانی ئێوە بەچوونە پەیان وایە کەمەگەیی نەوود وەلاتی دەتە سەرخت و حەتمەن بە قازانج دەشکەتێوە بە خەڵکی ئەکردوو. ئێمانە پەیان وایە یا ئێوە تە کەمەگەیی نەوود وەلاتی خەڵکی ئەکردوو وەردەگرن و دا بەشیان دەکەن بەسەر وەلاتانی ئێوە و وێ ئێگەر ئێمەیان بە مەیسەر نەبوو، ئێوە بەیەک فشار بەخەن سەر دەستەلاتدارانی کوردوستان

بەك و ژيان و گوزلرانی خەك باشتەر بكن و ئو هەيانە لابەرن يا هيج نەبەت كەم بكنەنوو كە بوونەتە هەي ئەكرەنى خەك .

بە بەواي مەن، بەچوونەك كە پەي باشە خەك بە كەمە كەچەك و بەكەت هەم وەك ئەگەچارەي باشتەرکردنی ژيانە خەك و هەميش وەك تەتە و فشار بەسەر دەسەتات هيج نەيە بەجگە لە كردارەك كە، مەن پەم وایە، لە تاقیکردنەوی بەتەكەي فیزیایی دەچەت كە ئاخە ئەست دەردەچەت یان نا ؟. ئەمەش هەمووی لەسەر حیسابی ژيان و گوزلرەن و نەهامەتیەکانی خەك تەواو دەبەت. ئەم بەچوونە پەي دەگوتەت كەچەكەردن. بزووتنەوی كوردایەتی تەجروبیەي باشی هەيە لە كەچەكەردنی خەكەدا چوونكە و بەرهەنەنەي سیاسی باشی تەدا کردوو بە بەرژەندی وەیان. پرسیارەكە لە و بارەو ئەوەیە : ئایا هەنگرانە ئەم بەچوونە ئەستەي كەچەكەردنی خەكەي كوردوستان هەمان مەبەستی بزووتنەوی كوردایەتیەیان هەيە تاكو و بەرهەنەنەي سیاسی بە بەرژەندی وەیانە تەدا بكن؟ ئەگەر دەرکەوت كە بەتەيە و بە ئەو مەبەستە بوو، ئەتەر دەبە و ئەمیان بە خەكەي كوردوستان چي بەت كە دەرکەوت و ئاشکرا بوو: بەبە ئەوەتە ئەوانەش وەك بزووتنەوی كوردایەتی بە بەرژەندی وەیان كەچەویان بەخەك ئەنجامدا؟

بە بەواي مەن هەنگرانە بیرەكەي كەچەكەردنی بەكەمەي خەك زەر كورتبەنەنە و ناسیاسیانە مامەتە لەگە بەبەتەكەي گەورە و گەرنگی وەك كەچی خەك دەكەن. بە بەواي مەن ئەوەي كە مەهیەتی ئەو دەسەتاتەي كوردوستان شارەزابەت، ناچەت پەشنیاری كەچەوی بەكەمە بە خەك بەكەت.

كەچەوی بەكەمە، لە سەردەمی ئەستادا، نە پەي دەكرەت كەمەگەي نەودەووەتی لە بەرژەندی خەكەدا بەهەندەتەسەرخت و نە دەبەتە هەي فشاریش بەسەر دەسەتاتەي كوردی. چوونكە یەكەم: ئەستە هەموو شتەك گەاو و زەمان زەمانەي سی یان بیست سا لەیر و پەش نەيە و كەچەوی بەكەمەي خەك بەتە شتەكەي ئاسایی بە نەسبەت كەمەگەي نەودەووەتیەيە. چوونكە كەمەگەي نەودەووەتی خەیان لە و بارەو بە خەتا نەن. دەسەتاتەي كوردوستانیش بە كەچەوی بە كەمەي خەكەي نە وێژدانە دەرۆت و نە دەرۆخت و نە ناووەكەي سیستەمەكەشی لە بەرژەندی وەندی خەك ئەوگە پەدەدات. دەگونجەت لە ووی بەتەنەو بەگەتەت و زەرتر بەتەن بەتەم بە كردار هەر وەك خەي دەمەنەت. دەسەتات بە بەرەنگاری و وەستانەوی بە كەمەي خەك و نەزایەتی بە كەمە و یەكگرتوویی خەك لە دژی كاری تەدەكرەت، نەك بە مەیدان چەكەردن و وەتەنات بەجەهەشتن بەي.

لە جیاتنی کەچی کردنی خەڵک، دەبێ پەشنیار بکەت کە خەڵک لە نەو
حیزبی خەیدا خەڵکی کەبات. دەبێ پەشنیار بکەت کە خەڵک لە باتی
وڵات بەجەشتن بە ئێو دەستەلاتە گرگە بەرنگاری و وڵستانەو بە
دژی هەبژەرت. و دەبێ لەو نەو داخاوەنی پەشنیار خودی خەڵکی بە
کرداری تا ئێو شوێنی کە بەی دەگونجەت لە ناو ئێو و پەشنیار دا
بیت. دەبێ پلان و خەڵکی گەنجانەو ئیرادە بە خەڵک بگیرێت بەر نەک
پلان و خەڵکی هەندەیی دیکە و وێخاندنی وێر و ئیرادەیی خەڵک.
کەچی کردنی خەڵک بریتیە لە وێخاندنی هەندەیی دیکە لە وێر و
ئیرادەیی خەڵک، لە بیری بەرنگاری، لە بیری وڵستانەو بە دژی
زۆلم و ستەم. بە بەوای من خاوەنانی ئێو بەچوونەیی کەچی کردنی
نااستەوخە خەڵک بە دەستەلات و مانەوایی دەستەلات دەکا.

خەڵک چارە زەرن بە ئێوایی ژیانی خەڵک خەبەرەت و زەگاریان بەت
لەدەست دەستەلاتەکی سەرکوتگەر و ستەمکاری وەک دەستەلاتەکی هەرەمی
کوردوستان. نابێت یەکسەر باز دەین و بچین بەر و خەڵکی گەچارەیی
کەچی کردنی خەڵک. پەش ئێو خەڵکی چارەیی دەیان خەڵکی چارەیی تری
گونجاوترو سەلامەت تر بە خەڵک هەن. خەڵکی چارەیی کۆچی کردنی نەک هەر
نابێ لە ئاخر پەیدا پەنای پەبەرین بەک و هەرگیزا و هەرگیز نابێ
وێک خەڵکی چارە بیریشتی لەبەکەینەو. ئێمە خەڵکی چارەیی هە بزووتنەوایی
کوردایەتی کە ژیا و گوزەرائی خەڵکی بە مەبەست نییە بەک و
بەرژووەندی خەڵکیان بە پەنای یەکەم دەت.

لە هەر چوار لای دنیا دا زەرن کەم شوێن و وڵات هەیە خەڵک ئەوانە کات
لەدەست سیستەمی سیاسی حوکمەانی وڵاتەکانیان. لە هەندەک شوێنیش
بە ملیەنان لە خەڵکی وڵات بەجەدەهەن. بە نموونە لە
ئێفغانستانی ئێستا. بەئام تا ئێمە مەشی میوان نییە و کەمەگەیی
نەو دەوڵەتیش بەچارە و دەستەوستان. کورتەیی مەبەستم ئێوایی کە
نابێت هەمان تاکتیک و پلانی بزووتنەوایی کوردایەتی بە مەرامی سیاسی
لەسەر شانی خەڵکی کوردوستان جەبەجە بکەت. وە نابێت خەڵک بکەت
و سەیلەیی جەبەجە کردنی ئێو جەرر پلان و تاکتیکانە. لە بێرتان بەت
ووتە مەژووێ کە مام جەلال کە بە پەنوسی نەو شیروان موستەفا
تەمارکراوە لە بێر و وێر کە وێر تەوێتی: "ئەخ بە
هەبەجەیی کی تر" !!! ئێمە و بەرەهەنان و بەکارهەنانی خەڵک و
قوربانیەکانی خەڵک بە بەرژووەندی سیاسیەکان... بەچوونی
کەچی کردنی بەکەمە لە ئێستادا، بە بەوای من، کاریگەرایی
خەراپە کە لە سەر خەڵک لە نەتیجە دا هەچی کەمتر نییە و نابێت.
دەبێ لەو جەرر کارانەو و بەرەهەنانە سیاسیەکان خەڵک دووربگیرێت
ئێگەر دەتوانەت هاوتەریب نەبن لە گە و یست و ئارزووێ کانی

ژن لەشارستانێه تی میسری کەندا . . . هسو بەسکەنی

میسر یە کە لە وڵاتانی خاوەن شارستانێه تی درهوشاوه بوون،
پە یوه ندیه کی مژوویی و دێرینی له گه کورددا هه بووه، سه رچاوه
مژوویییه کان پە یوه ندی کورد و میسر به سهرده می ئیمپراتۆریه تی
میتانی و فیرعه ونه کان میسر ده گۆنه وه، له سهرده می پاشای میتانی
(توشه رتا - 1390 پێش زاین) دروست بووه، سه رچاوه مژوویییه کان میسر
به هاوێی زێر نزیك له فیرعه ونه کان میسر باسیان کردووه. به
تایبەت (ئەمنحوتبی سه هم و چواره م)، ههروه ها پە یوه ندی خزمایه تی
و ژن و ژنخوازی له نوانیاندا هه بووه.

ئیمپراتۆریه تی میتانی له ژههلاتی ده ریای ناوه استه وه، تا کو
باکووری عێراقی ئێستا درژیه ته وه، له سه ده ی 15 و 14 پێش زاییندا
له و پهلێ ده سه لات و به هژیدا بوون. هاوتای فیرعه ونه کان میسر
بوون.

یه کڼک له خوشکه کانی پاشای میتانی هاوسه ری ئه منحوتبی سځهم بوو، هه روه ها یه کڼک له کچه کانی شی به ناوی (نه فرتیتی) بووه هاوسه ری ئه منحوتبی چواره م. نفرتیتی به یه کڼک له شاژنه جوانه کانی میسر و یه کڼک له به ناوبانگترین که سایه تیه ئافره ته کان له میسری سهرده می فیرعه ونه کان داده نر، ځکه کار یگه ری هه بوو له چاکساز ی ئاینی و گڼانی کڼمه لایه تی له گه مږده که یدا، لهو سهرده مه دا ئاینی میتانیه کان یه کتا په رست بوون، کاتڼک نفرتیتی بووه هاوسه ری (نه منحوتبی چواره م)، له ژر کار یگه ری شاژن (نه فرتیتی) فیرعه ونی میسر ده که و ټه ژر کار یگه ری ئاینی یه کتا په رستیه وه، ئه مه وا له فیرعه ونی ئه وکاته ی میسر (ئخنا تون) ده کات، له سا ی (1369-1353 پ.ز) سه رجه م بته کانی میسر تڼک بشک ښت و ئاینی یه کتا په رستی له سه رانسه ری میسر دا ځا بگه یه نټ، پاشان بڼ ماوه یه کی که م شاژنه (نه فرتیتی) ده سه لادار ټی میسر ده گر ټه ده ست.

دوای کنه و پشکنینی شو ځنه واره مږوویه کانی میسر و دځینه وه ی په یکه ری مځیاکراوی فیرعه ونه کان و هه زاران پارچه ی پاشماوه ی شو ځنه واری سه رنج ځاکش، نیشاندانی ځووی جوانی نه فرتیتی له سه ر دیواری په رستگا کانی میسر بڼ او بووه وه، نفرتیتی یه کڼکه له به ناوبانگترین که سایه تیه ئافره ته کان له میسری سهرده می فیرعه ونه کاند، ده رکه وتنی ئه و له گه مږده که یدا له ئاهه نگ و په رستش و دانیشتنه ځزانیه کاند، ته نانه ت له پاشماوه ی تابل ځانه وه بڼ مان ده رده که و ټت، به شدار بووه له سه یرکردنی نیشاندانه سه ربازییه کان. هه روه ها له کاتی مردنی یه کڼک له کچه کانی (میکیت- ئاتون) له تابل ځاندانه خشکراوه، ئه مه جگه له و تابل ځانه ی نیشانی ده دن له جلو به رگی شاژنی (مه لیکه یی) دا، له یه کڼک له بینا مږوویه کاند نوو سراوه، ئه و (نفرتیتی) (ئافره تی دځڼنهر و به لای هه مووانه وه په سند بوو، ژنڼک بوو، ئاغای هه ردوو ناوچه ی میسری سه روو و میسری خوارووی ځش ځا کرد).

سه باره ت به په یکه ری نفرتیتی

کاتی کنه و پشکنینی شو ځنه واره کانی میسر له (تل عمارنه) له شه شی کانوونی یه که می (1912 ز) له لایه ن زانای شو ځنه واره ناسی ئه ځمانی (لود بورخارت) نیوه ی په یکه ری نفرتیتیان دځزییه وه، بڼ وایان و ابوو، ئه م په یکه ره داتاشراوه ده گه ځته وه بڼ ده ورو به ری (1350 پ.ز).

له سایی (B.B.C) دا له ژر ناو نیشانی (ملمان ځ) له سه ر په یکه ری نفرتیتی به رده وامه) بڼ او ی کرده وه: نیشاندانی جوانترین ئافره ت له جیهاندا له سه رکارتی به رید له پایته ختی ئه ځمانیا، سه رنجی هه زاره های

به لای خـ یدا که مه ندکـش کرد، ئهـم په یکهـره تا ئـستاش جـگای
لـورد بوونه وه و بابه تی گفتوگـیه، و تـی یـکی ئـفسانـیی هـیـ
ده رباره ی نفرتیتی دـ : (میسر جوانتری بـ خـیـوـ نـبینیو لـ
وـنـی مـ، کـ واتای ناوـکـی تـواوکـری وـسفـکـانی بـت)

میتانیه کان یه کـ له ئیمپـاتـریه ته کانی کورد و خاوه نی
شارستانیه تـکی گهـوره بوون، سیرامیکی هـنگاو هـنگی زـر جـان و
نایابیان هـه بووه. به له م و کهشتی و گالیسکه کانیان اـزینـرا بووه وه
به وـنه و نهـخش و نیگار و ووناکی و باگراوندی تـخـان هـه بووه.
هـنده گـرنـگیان به هـنگ و اـزانـه وه داوه تـه نـانـت دواي 5000 هـزار
ساـیش شوـنه وارنـاسه کان به هـنگ و وـنه کانیان بیان ناسنه وه و
که رهسته و ما و موـکیان له ئیمپراتـره کانی دیکه جیاواز بوون.

نفرتیتی ژنـک بوو له نـوان شاره ستانیه تی دوو ئیمپرتـریه تی گهـوره ی
جیهانی کـن (میتانی - میسر) ژیاوه، له ناو شارستانیه تی میتانی
په روه رده کراو، لـ بنـما ی هـژد هـمی فیرعـونی میسر دا گـشـی
کرد، زـرترین کاریگه ری به سهر وـاتی میسری خاوه ن شارستانیه تی
هـه بوو، هـیچ باوه دـه کـر یان شیاوه وهـک ئا فره تـکی نه فام و سهرده می
جاهیلی پـلـن بـکر.

هـسو بـسکـنی

مـژووی بـشـ. هـرـز خـسر و تـفـیق

من وک تاکـکی کور ئـگـر بـ حـوت پشتیش چوبامـو سـر ئـم خـ و
بنـما خـانـتـکار هـرگیز لـ ووم نـدهات نـک هـر باسی سیاسـتـو
کوردایـتی و نیشتمان پـورـری بـم، بـکو بـ هـتا هـتایـ سـری
خـم کز دـکردو، دـستم بـکو اوکـی خـم و دـگرت..

جاشـکـانی فـتنـمـ ئـوانـی هاوکاری سوپای ئـمریکا یان کرد دژی گـل
و شـشـی خـیان تا ئیستاش کو و نـو و نـو زاکانیان، باجی ئـم
خـانـتـ دـن، لـکـا تـکـدا خـک و شـشـی فـتنـم لـ حـفتاکانی سـدـی
اـبردودا گـورـترین شانازیان بـخـیانو بـ تـواوی مـرـفـایـتی تـمار

کردو ساریان بـ ملهو ترین ئیمپریالیزی جیهانی و هـنـکی گـورـو
زـبـلـاحی وک ئـمریکا شـ کرد.

جاشـکانی واتی جـزایریش بـ هـتـاهـتـایـ دور خـرانـوـ لـولات و
سوپای داگیرکـری ئـوسای فـنـسا ناچاربوو هـموویان بـرـت لـگـگـ
خـیدا، چونکـ شـرش و خـکی جـزائیری قـبـلـیان نـبوو جاش و
خیانـتـکاران وک هاوـاتیش بـمـنـوـ لـگـگـیانـدا!!

لـم کاتوو ساتـدا بارزانی باوک کـ خـاـنی زیـتر لـ۱۰۰ هـزار
پـشمـرگـ بوو، بـیک فیکـی شای ئـران ئاشبـتـاـکی ئابـوبـرانـیان
اگـیانـد، لـکـتـکـدا سوپای عـراقـی ئـوسا بـتـواوی شـپـرزـ بوو بوو،
نـیان دـتـوانی لـتـاکـ شـکـ و ووبـروونـو یکـدا سـرکـوتـن بـدـست
بـهـنـ!!

زـر شـت لـسـر ئـم ئاشبـتـاـ نوسراوـ، سـرکـ خـی بارزان و مـسـینـ
هـگـرـکانیا بـنسکـ و شکستی شـشـ، یاخود کارـسات ناوی دـهـنـ،
بـمـام استیـکی ئـوـیکـ میژوو بـمان دـنـوسـتـوـ. ئـم ئاشبـتـاـ
لـمـژووی هـیچ گـلـک و بزوتـنـوـیکـ ووینـداوـ.

ئـگـر کورد گـلـکی هـشـیاربا، ئـوا دواي ئاشـبـتـاـ هـرگیز کـسـک
نـدـبـوایـ ئاـ شـکـکی بـ پـشـوـو بارزانی بـرز کـتـوـو، دـبـوایـ
وک جاشـکانی فـتنـام و جـزایر سزادرابان، دـبـوایـ ئـوانیش
ئاووـهـوای کوردستانی پـ حـرام کرایـ.

کـچی کـ بـپـچـوانـوـ کوـو کوـزاکانی پاـوانی ئاشبـتـای ۱۹۷۵،
کـ ئـستا تـواوی کوردستانی لـبـر دـستـدایـو هـرچی پـلـو پایـو
خـرو خـشی هـیک لـنـوان خـیاندا بـشـیان کردوـ، سـرـای ئـوی کـ
ئـژیک نـبوو خـیانـتـک، کارـساتـک بـ ئـو گـلـ سـنـم دیدـیک
تـمار نـکـن، سـرباری ئـوانـش هـشـشـ دـکـن و خـک و لایـنی تر بـ
بـکرـ گیراوو دـستی داگیر کـر لـقـقـم دـدـنـ.

زـرجار کادیرو دـسـا تدارانی پارتی دیموکـاتی کوردستان گـلـیی و
گازندـ لـنـیارانی پارتی دـکـن کـبـچی ئـم ۳۱ ئاب بـ خـیانـت
لـقـقـم دـدـین و زیـتریش دـنـ کـ گوايـ ئـم یـکـیزی ماـی کورد
تـکـدـدـین، ئـم توتیـ قوـمیشکراوانـی پارتی لـسـر خـیانـتی ۳۱
ئاب دـنـ، کـگوايـ ئـوان واتـ پارتی نادیموکراتی نا کوردستانی
(سـگیان) بـ(سـگ) دـرکردوـ، واتـ

بـعسیان هـناوـ وک (سـگـک) ، یهـکـتی نیشتمانی کوردستانی
لهـهـولـر پـ دـرکردوـ!؟

بـمـام نـک هـر ۳۱ ئاب بـکـو هـمو مـژووی بـنـماـی بارزانی پـ
لـخـیانـتی نیشتمانی و ۳۱ ئاب دـبـکـ لـدـریای خـیانـتی ئـم
بـنـماـیکـ. و هـروـها سـگ بـ سـگـی دـرکردوـ لـهـولـرو سـگـکی
گـاوتـرو دـنـتر جـگـی سـگـکانـتری گـرتـتـوـ. هـرچـنـد چوانـدی

ئەمانەت بەسەگ، بە ئۆزى و زۆلمەككى زۆر لاسەگى دەكەين بەسەم،
دەبوايە بە وەسەمى ئەم پارتىيە خوەن زۆردانە هەر ئاوا بدوین.
داخەكەم ئیمەى كورد ئەمانتوانى بچوكتەين دەرس و پەندە لەخەباتى
گەلانى تەرەبگەين، بەيە تائەستاش ئەم بەندەمايە حوكم دەكەن، كەم
كوردیش هەيە لەهەر چوار پارچەى كوردستان پەيشكى خیانەتى ئەم
بەندەمايان بەرنەكەوتەت، بەيە ئەبەت، ئەم بەندەمايە فرە بەدرەتە
زەبەدانى مێژوو، وە پەشموايە نیشانەى وەدەرنانیان ئۆز بەرەت
زیاتەر دەردەكەوتەت، هەكا بێنیمان، قەسەى زۆلم و زۆرداری ئەوانیش
وەك دىكتاتۆرەكانى تەرى ناوچەكە وەخا، بەسەم ئەوسا تەنانەت نا بەت
بەمردویش جەنازەكانیان لەگەڵستانی خەككى ئاسایى بەنەتەرەت، بەسەكو
ئەبەت گەڵستانیەك بەكرەتەو تەبەت بە سەرانى یەكەتەى و بەندەمايەى
تەبەبانى و پارتى و بەندەمايەى بارزانى وە ناوى بەندرەت "گەڵستانی
ناپەكان"

- .
- .
- .
- .

ئەژەمەرى بەخت . شادی بەكر

ئەمرە لە ئەژەمەكانى تەرى
ئەژەمەرى بەخت و هیوام شەختر دیارە
نازەكە بەسەر رەژ و مانگ و وەرزدا
ئەمرە جە نشینی خەرى و ، تەتەنەيەى ئاوانا بەت
گۆمە لە تەپەى دلی خەمە
دەنگى هەنگاوى پەسەوت
بە ناخە ئەگوازەتەو
دەوەرەو
قەزى ئا سەكاوى شیعەر و
رەنگى سیای هەورى بەخت و
شەستە بارانى عەشقم
بەسەى بەرزى وەبارى خەشەو یستیمان
بە بێنیت

نَمَر و ر و ب ر ل و ی ر ح م ن ا و ا ب
ت د ر ک و
و ر ب ت ن ه ا ج ا ر ک ی ش
ب ر چ ن ی ک م ا چ ی و ش ک و ،
چ ا ر ک ی ک م و ح ی ب ت ی ت ی ن و ت ی م ب ب ه ن و
ه م و ش ت ب ش ب ش ب ک
م ا چ ی ت ر ت ب ا ب ن و ب
ن ر ه ن ا س ی ت م ب س
ب ا ل ا ت ب ن و س ب ر ک ت ب م ن ک س
د ل ت ب ن و م و ح ی ب ت ت ب م ن چ ت ر ی ه ر د و و د س
س ر ت ب س ر ق ل ی ن و ب ، خ ی ا ت ل ا ی ی ا د و ر ی م و ه ن ا س
ت و ر و
و ا خ ر ی ک ل چ ا و ر و ا ن ی ه ا ت ن و ت و ش ک ن ب م
ن گ ر و ی س ت ی ک ب ی ک ی پ ی ت ک ا ن ی ه م و و ج س ت م ل ک ر و
ب ی ک ب پ ت ی ه ن ر ا و ی ک ی خ م ن ا ک
م ن ی ش ل ت ا م و پ ک ی د ا
س ر خ و ی ن و ی ن ن ش ک ن م
ز ر ن ت ر س م ر ژ د ا ب ، ح ی ک ا ی ت ی د ا ب ر ا ن م ا ن پ ب ن و س ی و
ک ا ت د و ا ج ا ر
ن و ر ح ی ب ژ و ا ن ب م ن ت س پ ا ر د
ب ی ن ر م و

س ل م ا ن ی

۲۰۲۱/۱۱/۱۶

دووربینی حراری چیی؟ . فازیل ش و

ل و ت ی ن و د پ ن ا و ی ، ل س ر پ ک ا غ ز ک د ا ، پ ی ت ک ا ن ی چ ن د
ب ا ر گ و ر ت ر ک ر د ، ی ا ن ل و ت ی (سینیکا) ی ز ا ن ا ی م ا ن ی د ر ی ن ،
پ ل ش (۲۰۰۰) س ا ، س ر ن ج ی د ا ک خ ک ر ی س ت ا ، ش ت گ و ر د ک ا ت ،
ز ا ن ا ی ا ن خ ی ا ن س ر ق ا ک ر د و و ب د ا ه ن ا ن ی ن و ت ر ی ن و و ر د ب ی ن ت ر ی ن

زووم (عَدَس). جا پشکوتنی لَ حَد بَداری زانست و تَکنه لَژیای
ئَم سَردَمَش، شَـواز و بَکاره نَـنَـکَـانی ئَو زوومَی، کَ
سَـرچاو کَی دَـپَـ ئاو ک بوو، گَـیاندَـ ئَو پَـی گَـانکاری و
کاریگَـری. دووربینی حَـراریش یَـکَـکَـ لَـ و داهـنـانـ پشکوتنـوانـی
ئَم سَـردَمَـ. (نامانـوی لَـر دَا لَـ جیاتـی زاراوـی حَـراری،
زاراوـی گَـرمی بَـکاربـهـنـن، چونکـ دووربینی حَـراری لَـ سَـر زاران
جـیخـی کردوو تـوـ.)

بیر کَی دووربینی حَـراری، کَـتومت، لَـ سَـر بنچینـی زانستـی
کارکردنی چاوی مرَق کاردَـکات، تاکـ جیاواری ئَو پَـ کَ چاوی مرَق
لَ ناکایدا دَـبینی، بَـم نام دووربین کَ لَ تاریکی و لَـی و
تَـمومزیشدا دَـبینی. چاوی مرَق، تیشک و رَد گَـ و خووردی دَـکات و
و لَ لَـی مَشک دَـخوئـتـو، هـرچـی ئَو دووربینـی، شـپـی
کاروموگنا تِسی و رَد گَـ و شی دَـکات و دَـخوئـتـو.

هـموو شـپـ بـنگـکی کاروموگنا تِسی، وزـیـکی دیاری کراوی خـی هـی،
کَ پـیوـستـ بـ درژی شـپـ پـکـی، جا تا ئَو شـپـ پـ کورتـر بـ،
ئَو و زـکـی زـتر. جا شـپـ بـنگـی شـپـلی، بریتـیـ لَ تیشکی ژـر
سوور، کَ شـپـ پـکـی درژ، واتا وزـکـی زیاتـر و بـ هـزتر. تیشکی
ژـر سووریش (۳) ناوچـی هـی: (شـپـ بـنگـی بینراوی نزیک / شـپـ بـنگـی
بینراوی مام ناوـند / شـپـ بـنگـی حَـراری — کَ درژترین شـپـ بـنگـی
کاروموگنا تِسی هـی، لَ (۳) مایکـن بـ (۳۰) مایکـن).

جا جـری شـپـ بـنگـی حَـراری لَ تیشکی ژـر سووردا (Thermal-infrared)،
شـبـنگـی لَ و تـنـانـدا دَـر دَـچـ کَ گَـرمایـان هـی یان گَـرمایـی
دَـن. ئَمـیش لَ هـر تـنـک و دَـست دَـ کَ پـلـی گَـرمیـکـی
لَـ سَـرووی سفری موتـلـق بـ و دواتـر خامـش بـتـو. ئوکاتـی
ئـلکترـنـکانی ئَم کَ بـ هـی گَـرم بوونیان و زـ بـر هـم دـنن،
دَـچـد ئَو مـدارانـی وزـیان بـرزتر و دواتـر لَ گَـم خامـش
بوونـویان وزـکـانیش دَـگـنـو سَـر دَـخی پـشووتـریان. جا لَ و سـین
و بـینـدا، ئـلکترـنـکان وزـ دَـر دَـن، ئَم وزـیـش پـی دَـگـوتـور:
تیشکی حَـراری. تا پـلـ جوولـکان پتر بـ، اـدی تیشکـکـ بـهـزتر
دَـ.

لَ دووربینی حَـراریدا، زوومـکان و درووستکراون بـ پشت بـستن بـ
کردار تَـکنـه لَژیای پشکوتنـو و دیگیتـیـکان، ئَو تیشکـ ژـر
سووران کَ لَ تـنـکان دَـر دَـچـ، بدـزنـو و کَـنـو و رگرن. جا
چونکـ ئَو دووربین لَ یـک کاتدا دوو گَـرمای و رَد گَـ: گَـرمای

جستای مرثف یان گیاندار، و گرمی داروبرد و دارودرختک، ل
ئی نامیری تایبتهو، لکیان جیادکاته و مرثفک یان
گیاندارک دبیند و نیشانی ددا.

ئیم، ب پشکووتنی زانست و پیشسازی چک و ترقممنی، ئو ج
دووربیند ل سهر چککان چسپ دکرین و ب دستنیشان کردنی
نیشان و پکانیان. ئممش بم شواز ئنجامددرت:

. ب چند زمک، ل شووی زوومی کامرا، شبنگ حاراریهکان ک
ل تتهکان ددرچن ودرگیرن.

. ئو تیشک ککراوانن، ل یی هستوری تایبتهیدا دکرین ب
نخش و وند حاراری.

. نامری تایبته و نخش حاراریه دکاته شپلی ئلکترنی.

. نامری تایبته و شپل ئلکترنیان دهندنه سهر سکرین.

. سارد و گرمی تتهکان، بو تتهکنه لژیای، وندی کسهک یان
شتهک نیشان ددن.

. ئستا وند کسهک یان شتهک ل تاریکی ب یان ل ن و تهموثر
و دوک و لئی دابه، دبینرت. ب تایبتهی ل کاتی جوول
کردندا.

ل سا (۱۹۹۱) و زانای چک و چ، ل وسیا سرقای داهنانی
جرر دووربینک بوون لم شیوی ک ئستا هی، ئوبوو لسانی
(۱۹۹۷) کمپانی لککلیند و بره مه نانی تتهکنه لژیای حاراری،
کوت نخشکشان و دیزاینی ئو دووربین، تا لسانی (۲۰۱۴) ل
پشنگایه کی چک و ترقممنی ل مسکه نمایش کرا. هر ل همان
کاتیشدا، واته پشکووتهکانی دیکه ش هر خریکی ئو داهنانه بوون
ب گوهری تتهکنه لژیایی خیان.

دووربینی حاراری جک ل بکاره نانه سربازییهکی، دکر ب
دزیندهی ئنجامد رانی تاوان و شتومکی بزر بوو و واو شکار و
توژینهوی زانستی و وندگرتن بکار ب. ب زانینی ژمار کریکاری
و مردوو و زیندوو ل نوکان و بیر و چای داته پیودا.

ئیم، ئو دووربین ب چندان جر و مدهل و قهار ل
بازااکاندا دفرشیت، هیان کسهک کی هر (۶۵) گرام.

دووربینی حاراری، درگای زر داهنانی دیکه ی ل جری چککانیش
کرد. ئم دووربین ک ل سهر هموو چکک چسپدکر ب تفنگی
و کو کلاشنکفیشو، چکی تایبته بخی هی، ک سه د ل سه د،

نیشانه‌که تا دووری (۱۲۰۰) م ده‌ستنیشان ده‌کات و ده‌په‌کی، له هه‌مان چرکه‌دا ده‌توانی و ده‌نشی بگره، به ره‌ش و سپی یان ده‌نگاه یان فیدویی، ده‌توانی ته‌ماری بکات له‌سه‌ر مه‌مه‌ری، و ده‌شتوانی یه‌کسه‌ر له‌له‌یی ئینته‌رنه‌ت و (CPS) و ده‌بین‌ری به هه‌ر شو‌نه‌ک که مه‌به‌ست به. واتا قه‌ناس، که نه‌و چه‌که سه‌ر به دووربینی ده‌رارییه به‌کارده‌نه، له گه‌ه په‌کانی نیشانه‌که‌ی ده‌توانی (به زیندووی) گرت‌که بگوازته‌وه به که‌سه‌ک که به هه‌زاران که‌له‌مه‌تر له‌و دووره و به چاوی خه‌ی دیم‌نه‌که‌ی بینیه.

نه‌و دووربینانه له هه‌موو که‌ش و هه‌وایه‌ک کار ده‌که‌ن له (۴۰) په‌له‌ی سه‌دی ژیر سفره و تا (۶۰) په‌له‌ی سه‌دی، له به‌فر و باران و زریان و گه‌رداو کارده‌کات. نه‌ستا دووربینی نه‌وته‌ی درووست که‌راوه، که ده‌زینه و ده‌ستنیشا نه‌کردنی شو‌نه‌که‌نیان زه‌ر نه‌سته‌مه.

به له کارخستنی نه‌و جه‌ره دووربینه، تا‌کو نه‌ستا هه‌ر دوو په‌یگه هه‌یه: په‌که، دروست‌کردنی سه‌رچاوه‌که‌ی گه‌رمی، و په‌که ئاگر، له نه‌وان خه‌ت و قه‌ناسه‌که‌دا. یان په‌شینیه په‌شاکه‌ی تابه‌ته که نه‌ه‌له‌له گه‌رمی جه‌سته‌ی به‌جیته ده‌ره‌وه و هه‌میشه په‌له‌ی گه‌رماییه جه‌سته‌ی که‌سه، یه‌کسان ده‌کات به په‌له‌ی گه‌رمی ده‌ووره‌به‌ری، له‌و حاه‌ته‌دا، دووربینه‌که نازانه کامیان نیشانه‌که‌یه و کامیان دارو به‌رده‌که‌یه.

په‌که‌ته‌ی و په‌ارتیه قومبه‌له‌یه ژه‌ره ما‌یه کورده. ئومه‌ده مه‌مه‌ده فه‌ره‌ج

نه‌گه‌ر به‌چاوه خشان‌که‌ی خه‌را سه‌یره مه‌ژووی ده‌شیه په‌ارتیه و په‌که‌ته‌ی به‌که‌ین، به‌ئاسانه ته‌ده‌گه‌ین که له‌سه‌ره‌ته‌ی دروست‌بوونیه‌وه به ته‌نه‌ها ئامانه‌که‌ی سه‌ره‌که‌ی دروست‌بوون، نه‌ویشه ته‌که‌دانی ناو ما‌یه کورده‌وه‌وه هه‌میشه و په‌کو قومبه‌له‌یه‌که ته‌وقیت‌کراوی ژه‌ره ما‌یه کورد که که‌وته‌وه، له‌هه‌ر ده‌یه‌یه‌که‌شدا لانه‌که‌مه دوو جار به‌به‌ووی به‌ره‌زه‌وه‌یه‌یه نه‌ته‌وه‌یه‌یه به‌اکانه کورده‌دا ته‌قیونه‌ته‌وه. هه‌ربه‌یه په‌که‌ته‌ی و په‌ارتیه له‌ژه‌ره سه‌ره‌په‌رشته‌ی ده‌سته‌وه‌یه و ده‌تانی دووژمنیه کورد دروست‌بوون و په‌که‌ن

یەکێتی لێ دیم شقی پایش ختی سوریای عێڕی دروستبوو، کێ سوریایێکی لێم وێتانێی بێ دوژمنی کورد هێژمار دێکرت و ئامانجی کورتخایێن و درێژخایێنی هێی بێ نههشتنی کورد، ئاسانتترین گێش ئێوێی کێ ئامانجێکانی بێ کورد ناپاک و خێفرێشێکان بێکێت، ئێو کاتیش لێ جێلال تێبانی و برایم ئێحمێد گونجاوتری نێدێزیو، تێبعێ ئێوێی ئێی لێم بێ وێتانێ عێراق و تورکیا و ئێرانیش استێ، ئێوانیش دوژمنی کوردن و بێردێوام هێوێیان داو بێدستی کورد ناوماێی کورد تێکێدن. هێروها پارتیش بێهێمانشوو لێژێر ئیشێافی دێزگای هێواگری ساواک و شای ئێوکاتی ئێران دامێزراو و وێکو مێقاش هێرجار و بێدستی دێوێکی دوژمنی کورد و بێو بێ سێرکو تکرێنی کوردی پارچێی کێتر بێ بێرژ و بێندی دێوێکی تێکێتری نێیاری کورد.

یەکێتی نیشتمانی کوردستان و پارتی دیموکرێاتی کوردستان هێگری پاشناو و دروشمی زێر گێور و پێ لێناوێکی کوردایێتێن، بێم لێ استیدا لێ سێر تێی دامێزراندنێ و هێتا کو ئێپێینی ساێی ۱۹۹۱ تێنها ئامانجیان ئێو بێو لێژێر وێکێشی شێشی نێت و یێ کوردیدا خزمێت بێ وێتانێ دوژمنی کورد بێکن، دواێ ساێی ۱۹۹۱ یش وێکو دوو دوکانی سیاسیی بێبازرگانی کردن بێسامانی ژێر زێوی و سێر زێوی کوردستان دێست بێکار بوون و چوون قێناغێ کێتری خێباتی وێرانکردنی نیشتمانی کوردستان. ئێم ئامانج و قێناغێش لێ دواێ ۲۰۰۳ زێر تێختر بویو و دواێ ئێوکات سامانی ژێر زێوی وێکو نێوت و غازو کانزاکانێتر زیاتر دێرکێوتن و کێوتن دێستی ئێم دوو حیزب و ئێتوانم بێم بێتێواوێ لێ دوو حیزبی سیاسیی حوکمێان و گێدێران بێ دوو کێمپانیای بازرگانی کردن بێتێواوێ سێروێتی نیشتمانیی و، و بێهێزکردنی لایێنی ئابوری بوو بێ ئێول و یێتیانو تێباقی سیاسیی هێمیشێ بیان داێ تێواوێ قێزی نێت و یێی و نیشتمانیی کان.

ئێگێر زیاتر بگێین و بێم ژوودا دێبینین سێر تێی دروستبوونی یێکێتی بێ سێر پێرشتی سوریای بوو و بێ ئامانجی لێدانی شێشی کوردی ئێوکات دامێزرا، پێشتریش جێلال تێبانی و برایم ئێحمێد ناپاکیان لێ شێشی کورد کردو لێ ساێی ۶۶ تێسلیم بێ دێوێتی عێراقی دوژمن بون و وێتا ادێکێ شکستیان بێ شێشی کورد هێنا. ئێگێرچی مێلا مستێ فاش دێستی هێبوو لێم خیانێت، چونکێ ئێویش لێ پێناو پاوانخوازی دێ سێمێتا دای و یستی مام جێلال و برایم ئێحمێد ملکێچی خێی بکات و کاتێکیش ملکێچ نێبوون، خێی پاێی پێوێنان بێ تێسلیم بوون بێ حکومێتی بێغداد، و سێرچاو مێژوویی کانیش ئێوێیان سێلما ندوو،

کە ئه‌گەر له‌ژێر ده‌سه‌لاتی مە‌لا مسته‌فای بارزاندایه‌ماندا و ئه‌وانه‌مان تیرکاری ده‌کردن. به‌یه‌مه‌مان ج‌لال و به‌رایمه‌مان ئه‌حمده‌مان خیانته‌یان کردو بوون به‌جاشی به‌غداد هه‌میشه‌مان مە‌لا مسته‌فای خیانته‌تی کرد.

هه‌روه‌ها دواتریش یه‌که‌تی و پارتی له‌ حه‌فتاکانه‌وه‌ هه‌تا سا‌ی ٩١ ده‌یان جار شه‌ی ناوه‌ و براکوژیان ئه‌نجامداو هیچ هیزبه‌کی کوردی نه‌مان که شه‌ی له‌گه‌ نه‌که‌ن. دواتریش به‌ئیعازی تورکیا یه‌که‌تی و پارتی به‌هاوبه‌شی له‌سا‌ی ١٩٩٢ ج‌نگه‌کی خو‌ناویان له‌دژی په‌که‌که‌ هه‌گیرساندو سه‌دان گه‌نجی کورد له‌هه‌رسه‌ لایه‌ن کوژرانو ئاکامیشه‌ زیانه‌کی گه‌وره‌ی ماددی و مه‌عه‌نوی به‌ر گه‌لی کورد که‌وتوو یه‌که‌تی و پارتیش وه‌کو پاداشتی جاشایه‌تیان سه‌دان ملیه‌ن ده‌لاریان له‌تورکیا وهرگرت. ئه‌نجا دوا‌ی ئه‌مه‌ دیسان له‌سا‌ی ٩٣ تا‌کو ٩٨ شه‌ی که‌ کوشنده‌ی ناوه‌یان هه‌گیرساند که‌ ته‌یدا ٣٦ هه‌زار گه‌نجی کورد کوژران، که‌ هه‌گیرسه‌نده‌ری ئه‌مه‌ شه‌ی زیاتر یه‌که‌تی بوو، هه‌رچه‌ند هه‌ردوک هیزب تاوانباری ج‌نگه‌کی مه‌ژووه‌یین. جاربه‌کیتر پارتی له‌که‌تایی نه‌وه‌ده‌کان شه‌ی که‌ خو‌ناوی له‌دژی په‌که‌که‌ هه‌گیرساند. دواتریش و جاربه‌کیتر له‌سا‌ی ٢٠٠٠ دیسان یه‌که‌تی شه‌ی که‌تری خو‌ناوی براکوژی له‌گه‌ په‌که‌که‌ هه‌گیرساند، ئه‌ستی ئه‌گه‌ر خیانته‌کانی یه‌که‌تی و پارتی به‌ژمه‌رم سه‌دان لاپه‌مه‌مه‌ پوه‌سته‌، به‌یه‌ ته‌نها دوا‌هه‌مین خیانته‌تی مه‌زنی هه‌ردوک هیزبی حوکه‌مانی بنه‌مانه‌یی به‌رده‌نمه‌وه‌، که‌ ئه‌ویشه‌ یه‌که‌کیان ١٦ی ئه‌که‌ته‌به‌ر بوو له‌ ٢٠١٧ که‌ خه‌نجه‌ره‌کی ژه‌هراویان دا له‌ پشتی کوردو نیوه‌ی خاکی کوردستانیه‌یان هه‌رزانه‌ره‌شکردو کوردیه‌ان گه‌ایه‌وه‌ به‌به‌ر له‌ ٣٠ سا‌ په‌شته‌، گه‌یشه‌ ئه‌وه‌اده‌یی که‌ ناویان نا له‌ یه‌که‌تی نوسینگه‌ی فره‌شتنی زه‌وی و زاری نه‌شتمان.

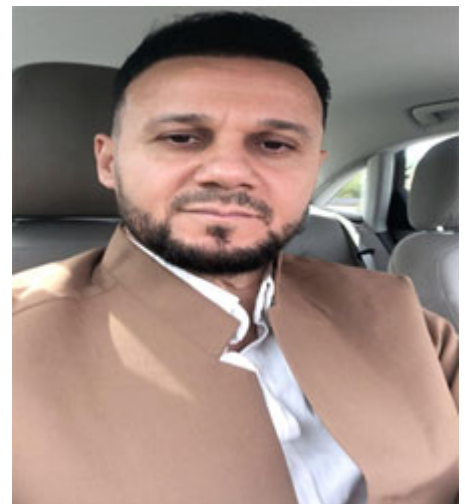
ئه‌مه‌ دوو هیزبه‌ نه‌که‌ ته‌نها سه‌دان خیانته‌یان له‌ نه‌ته‌وه‌ و نه‌شتمانیه‌ی خه‌یان کردوو، به‌هه‌که‌ سه‌دان خیانته‌یان له‌یه‌که‌تریش کردوو. به‌نمونه‌ خیانته‌تی یه‌که‌تی له‌ پارتی، که‌ له‌ چه‌ند باره‌که‌دا ئه‌نجامی داوه‌، له‌وانه‌، هاوکاریکردن و داواکردنی یه‌که‌تی له‌حکوومه‌تی عه‌راق به‌ به‌ینی به‌شه‌بودجه‌ی کوردستان. هه‌روه‌ها راده‌ستکردنی که‌رکووک به‌ میلیشیاکانی حه‌شده‌ی عه‌بی. هه‌روه‌ها ئه‌وه‌گه‌ له‌که‌مه‌ی له‌به‌غداد کردی به‌سه‌رخستنی کانه‌دی یه‌که‌تی ده‌به‌ره‌مه‌ و شکسته‌نه‌ان به‌کانه‌دی پارتی، ئه‌گه‌رچه‌ جیاوازی نه‌وان کانه‌دی پارتی و یه‌که‌تی ته‌نیا وه‌کو جیاوازی سه‌گی و شه‌گی سپیه‌ و هه‌ردوکیان به‌جگه‌ له‌خزمه‌تکاره‌کی به‌ره‌وه‌ نه‌دی‌کانی عه‌به‌ه‌ب هه‌چیتریان له‌چاوه‌نه‌وان ناکه‌ته‌. هه‌روه‌ها خه‌نجه‌ره‌کیتر یه‌که‌تی که‌له‌پشته‌ پارتیدا، ئه‌وه‌یه‌ که‌لایه‌زال هاوکاری حه‌شده‌ی عه‌بی ده‌کات له‌هه‌ره‌شی موشه‌کی و دره‌نه‌کان به‌ سه‌ر پایته‌ختی

کوردستان و مـتا ی نـود وـوـتی هـولـر.

هـروـها پارتیش سـدان جار خیانت و فـی سیاسی لـیـکـتی کردوو،
لـنـونـی ئـوـی قیدی ئا بـوبـرانـی لـچـند سـرکردـیـکی یـکـتی
گرتوو و ملکـچی بـرژـوـندی و سیاسـتـکانی خـی کردوو. هـروـها
لـ۳۱ ئا بدا خـنجـری خیانتی دا لـپشتی یـکـتی و بـهـزی دوزمن
پایتـختی کوردستانی داگیرکرد. هـروـها پارتی و بـنـماـی بارزانی
ماوـی ۱۵ سا بـدـیان تـکـیک و دـستـگانی سیاسی یـکـتیان
کردوو بـپاشکـی خـیان و دـستیان گرتوو بـسـر تـواوی جومگـ
هـستیارکانی کوردستان. هـروـها پارتی استـوـخـ دـستی هـبوو
لـتـرازانی ناوما ی یـکـتی و کـلـنی زـری خستـتـ ناو باـکانی
یـکـتی و کـ تازـترین و کاریگـرتـرینان ئـمـی ئـم دوا یـ بوو، کـ
بـپلانی پارتی و بـنـماـی بارزانی ئینقیلابـکی سپی کرا بـسـر لاهوری
شـخ جـنگی و با کـیداو لـئـنـجامدا لـدـسـات دورخرانـوو و یـکـتی
با کـتری لـبویـو. بـمـش ئـتوانین بـین ئـم هـبـی یـکـتی
بـبـزبـبـز زیاتر ئـکـوتـ ژـر هـرشـی پارتی و بـبـزبـز چـنو کـکانی
دـشکـنت و بـبـزبـز کورت دـنوکی کورت دـکاتـوو و بـبـزبـز کـکـی
ئـقـرتـنت و دوا جاریش باـکانی بـتـواوی شکاـند...

تـبـینی: بـردـوام دـبین لـهـدانـوی مـژووی بـشی ئـم دوو
بـنـماـی یـ لـبـشی دووـم

ئومـد محـمـد فـرج

خوښځاري څـرا ، نځوځي فاست فوود...!.. جواد څـليل

ئينسان کاتک بيځو هـځياري و ئاگايي ځـي بباتـ سـرـ، دوو ځـگـايـ
گرنگي دـځـ پـځـ، خوښـنـځـو ځـان گـځـتـ کـردنـ، زـرـينـځـي کـورد لـځـبـر بـ
پارـځـي و نـځـوونـي و هـځـندک هـځـاري دیکـ، گـځـت و گـځـاني وځـاتـاني
لـځـ سـځـراوـتـو، بـځـي نـځـوځـي ماوـتـو بـځـي، تـځـها و تـځـها کـتـب و
خوښـنـځـو ځـي.

ئايا کورد بـ گـځـتي گـځـلکـي خوښـځـر؟ بـځـگومان نـځـر، کورد تا
ئـسـتـايـش لـځـ يـزي نـځـو کـځـمـځـايـانـځـا يـځـ کـځـ لـځـ ووي ځـځـځـيري و
خوښـنـځـو واريـځـو ځـاوـن فـځـرهـځـنگـکـي نـځـگـار هـځـارن و بـځـ دـځـگـمـن
نـځـبـت ناخوښـځـو. نـځـگـر تـځـ کـځـسـکـي بـت توانـي گـځـتـکـردنـت نـځـبـت و
نـځـتـوانـي بخوښـنـځـو، کـځـواتـځـ چـن ئاگايـت دـځـبـيـتـ سـځـر؟ جـځـگـر و
سـځـراوځـي زانـياري ئـم گـځـل نـځـخوښـنـځـوار ځـي؟

ئـسـتا تـځـلـځـزيـن و فـځـيـسـوک و تـځـځـ کـځـمـلايـځـتيـځـکـاني تر بـځـ گـځـتي،
ځـيان وځـ جـځـگـر وځـي کـتـب و گـځـتـکـردن بـځـ ئينـساني کورد ناسا ندوو.
لـځـ دونـيـاي ديجـيـتاـيـشـدا، ئينـسان کـځـمـترين کـاتي هـځـي، هـځـمـيـشـ بـځـ
پـځـلـځـي و وزـي و ردـځـوونـځـي نـځـ، هـځـر پـځـسـتـک کـځـ دـځـيـبـنـځـ، هـځـر
گـرتـيـځـک کـځـ دـځـتـ پـځـش چـاوي، دـځـ بـځـ چـنـځـ چـرکـيـځـک بـځـ و زـځـر لـځـسـري
نـځـوا و لـځـ کورتي بيـځـځـتـو. بـځـواتـايـځـکي تر سـځـردـځـمي خوښـنـځـو وځـي
ځـرا و خوښـځـري بـځـلـځـ و نووـسـينـځـ کورـتـځـکانـځـ، ئـم ځـاني چـي؟ يـاني
ئـتر خوښـځـري ووکـځـشـبين و تـځـپـځـ، نووـسـيني سـځـتـځـي و لاواز زـځـر دـځـبن،
قووـځـوونـځـو و تـځـاـمان و بيرکـردنـځـو بـځـ مانا فـځـلسـځـفيـځـ گـځـورکـځـي
غـايب دـځـبـت. ئاـځـ دـځـرئـځـنـځـامي ئـم ځـځـبـريکـردنـځـ لـځـ بيرکـردنـځـو و
خوښـنـځـواري دـځـمانـباتـ کـو؟ بـځـ هـيـچ کـوـځـمان نـاـبات، هـځـر لـځـر
دـځـمانـهـځـځـتـو، چـونکـځـ ئـم لـځـ دـځـرئـځـنـځـامـداين، دـځـ بـځـ ئـمـځـار
پـرسـين: چـي بـکـيـن بـځـ زـگـارـبوون لـځـم دـځـرئـځـنـځـامـځـراپـځـ؟ هـځـوځـدان بـځـ
دروستـکـردنـي نـځـوځـيـځـکي نو، کـځـ خوښـځـريـځـکي چـنـځـند دـځـي و دونـياـبينـځـکي
ساد نـځـبـت؛ بـځـکو خوښـځـري دـځـقـمـزن و گـځـورکـځـاني بـځـشـريـځـت بـځـت؛
باشـترين ځـگـاي دـځـربازـبوون لـځـم دـځـرئـځـنـځـامـځـراپـځـ.

“ئـلـبـځـرتـځـ مانـگـوـل” پـځـي وایـځـ بووني کـتـځـبـځـانـځـ لـځـ ماـځـدا وادـځـکا
مـځـق هـځـر لـځـ مـنـداـيـځـو عـاشـقي خوښـنـځـو و کـتـب بـځـت، چـونکـځـ
دواـځـار کـتـځـبـځـانـځـ و کـتـځـبـځـکـاني نـځـويـشي دـځـبـځـ بـځـشـځـکي گرنگ لـځـ

يادوړی څـزان، هر شتـکـيش لـيـادوړی منـداي و څـزانيـدو
سـرچاو بـگـرـت لای مـرـف د بـتـي جـي ټـز و څـشويـستن.
ئـو بـيـي ئيـنـسـانـي کـورد بـ گـشتـي نـ دـخوـنـتـو و نـ حـزـي لـو
کـسانـش کـ باـسي کـتـب دـکـن و خوـنـرن، چـونـکـ ئـو لـ يـادوړی
څـزاني و منـداـنـي څـيـدا هـيـچ شـتـک نـايـگـنـتـو بـ کـتـب!
چـوارـدوړـکـي و ئـو ژيـنـگـيـشـي کـ تـيـدا گـوړـ بوو، دوزمـنـي
سـرسـختـي کـتـب و زانـينـن. وـاـتـا ئـو تـاـکـي کـمـگـايـکـي حـازـر وـيـست و
پـلـلـکـار و فـاسـتـفـوـوـدـيـي، کـمـگـايـکـي تـاـقـتـي هـمـو شـتـکـيان هـيـي،
جـگـ لـ بـيرـکـردنـو و تـگـيـشـتـنـي قـوـو.

جواد څـليل

ديوانی مهـا باد قهرهـداغی.. ستار ئهـحمـهـد

مهـا باد قهرهـداغی.. يـهـکـه لـهـو شـاعـيرـه نـاسـراوـانـه ي، هـهـرـدـهـم
لـهـبـهـخـشـشـي بـهـرـدـهـو اـمـدـايـه، و اـقـبـعـيـانـه لـهـرـوـوداوهـکـان
دـهـوانـت، زانـسـتـيـانـه بـيرـدـهـکا تـهـوه، لـهـتـوـي و شـهـي ئـا و پـهـيـقـي شـيرـينـدا
بـهـگـز نـاهـهـمـوارـيـهـکـانـدا دـهـچـت... ئـهـو شـاعـيرـکـه هـهـمـيـشـه هـهـوـسـتـي
پـاکـي و نـيـشـتـمـان پـهـرـوهـري بـهـگـوـماـنا دـهـدات، هـهـمـيـشـه پـهـيـامـکـي نوـي
پـيـه بـه نـهـوهـي نوـي.
لـهـشـبـعـر کـدا دـهـت:..

چەرخ داھات
پەیان دەووت چەرخى زانست
خەرى دەگەنى بەزى و
بەرد بە بەمبا
خەم بەچرا
لەكوردستانى ئامەشدا
زانستەكى تازە داھات
چەننى كوشتنى برا

مەھابادى شاعىر... شەندەنە تاوتوۋى دەۋرۈبەر دەكەت، دەبىنەت گەلان
لەھەۋى زانست و تازەگەرىدان.. ئەۋەتە كەسەنەكەن دەتۈان.. خەرخ
بەزى بەزى و نەھامەتتەكەن بەمەم و چرا. لەھەنەي زەمىن يا قووت
دەردەھەن، كەچى لەم كوردستانەي خەمانىشدا.. تازە بەتازە دەستيان
داۋەتە خەكوۋى و شەي براكوۋى دەنەنەۋە، شاعىر دەرگەرانە لەخەن
رشتەن، ئاھى تەبايى ھەگەردوۋە، دەيەۋەت لەنىشتەمانەكەدا بژىن جەگەي
ئارامى و زانست و ئاشتى و يەكسانى بەت، بەيە نەۋەي گەلانى
دەكەمان بەر دەھەنەتەۋە، بە ئەۋەي ۋانە لەۋان ۋەربەگىرەن، چەتەر خەۋەنى
بەراي خەمان نەنەژىن و لەجىياتى خەپەۋ شەي و ئاۋاۋە.. بەر
لەپەشكەۋەتنى ۋەتەنەكەنەۋە، بىتۈانەن داھەنەرانە بژىن، ھەتە بىتۈانەن
بەرى رەنجمان گەلەكى ئاسوۋە بىيات بەت، لەسايەي بەر روۋنەدا
خەشگوزەرانى ئامانجمان بەت.

مەھابادى شاعىر دەتەت.

ۋەتەن نا

ھەتا ۋەھەرچەن دەتۈۋەكەي ئاۋاۋەۋەندە

بەنە بەرەت و

شەۋەزەنگىش ۋەك پاسەۋان

دەروازەي ئاسەي لە بەرە

لەكازىۋەي دەمەيانەدا

دەدەتە تۈۋەكەي ئەستۈۋى زىندان

پەردەي رەشى شەۋەزەنگە ھەدەدەتەۋە

دىسان ھەدە

شاعىرمان ھەمەيەكە بە ئازادى و بەرخودان. ئەۋەلەدە دەيەۋەت
پەمان بەت: سەربەستى ھەيچ گەلەك زەۋەت ناكەر، گەر جەستەكەن
لەسەنۋەردەن، كەت و پەيۋەست بەنە جەستەكەنەۋە.. رەجەكەن
نامەن. ھەردەم ئازادەن و تارىكى و سەرابى سەرشەۋگارى ھەمۋە
مىللەتەك دەھەۋەتەۋە، ئەمەش بەھەۋە و بازوۋى رەكەنى دەنەدى، بەيە
بانگەۋازى ھەۋە و كەشش بەگۈمانا دەدەت. مىللەت لەخەۋى غەفەت
رادەپەنەن، ئەۋەدەزانەت بەھەۋە و تەقەلەمەكەكەن بەيەك دەگەن و

دښه دی. ئیتر بهم شیعره شریڼه دښه واییمان ده داته وه، دښایه هم کورده. هم میلله ته رهش و رووته رښه دښت، له جهورو ستم رزگاری ده بښت. ده بښته خاوه نی نیشتمانی خه. له ژر سایه کښدا ده حسه ته وه. خوښی نه دارو ستمه دیده به هه ده ر نا واته، دایکی شه هیدانیش به ته هی رښه کانیان ده گهن، نه و کاته له وه کان به ماچ ئاشته بڼه وه، ده سته کان به گو و خاکیش به نه رمه بارانی سزو ته بای. شاعیر له شیعره کی دیکه دا ده تښت. له چایه گه ردووندا. بښ بښدگه خه م ره نگم.

خه م ده نگم، خه م سه ودا
 خه م ته وار کی زامداری هه ودا
 یهك وشه ده بښته هه زاران
 نه نفال.. فال.. فال.. فال.. فال
 فال.. فال.. فال.. فال
 فال.. فال
 فال

ف
 ا
 ل

هه رگیز ته و او نا بښ.. نه نفال
 مه ه باد خان کچی بادینان و سږان و کهرکوک و دهك و هه به به یه.. نه وه تا به شه وه یهك وشه نه نفال له ناخیدا قه تماغه به ستووه، ده سته نه هریمه نه کان ده بښت و سکا یه هم زامه به گو یه ئمه و هه موو جیهاندا ده دات، به شه وه یهك وه کوو دایک کی ژانگرتوو، چه شنی خوشک کی برا نه نفال، دایک کی رښه ونبوو، بښ شه هیدو زام ده خو ښه. نووزه ی سه دو هه شتاو دوو هزار نه نفال به خواو دادو راستی ده گه یه نه. له نه و خونا ودا له بښه س یه هه واری سووتا ودا برینه کانی ناگیرس نه وه. نه و رښه حه نه جایی ئاسووده نا بښت، هه تا مافی بښه ده ست و بزربووه کان وه رنه گر. نه و خه ونی پاش مهرگ و له ناوچوان و و و ئاواره کان.. ده بڼه پښه مرده و رښه حه ده سمن. شاعیر له هه موو ژان و س یه خه که که یدا به شه داره، نازان ت ئارامگه داد، نیشتمانی سره وتن. له کو یه زامی وشه یه کا.. له چا نه کانی عه رعه رو نوگره سه لمانا ده ربه ښه، ناتوان ت ده سته پاچه دانیش ت و خو ښه له جه رگی میلله ته که ی بچ، چونکه ده زان ت هه ر به رد له م کوردستانه به خو ښه شه هیدك سوور بووه، هه ر گو ښه له م خا که دا هه مای رښه نه نفال که..... مه ه بادی شاعیر جوان په رسته به و شه وه یه له جوانی ده وان..... که ده جوانی سنووری هه یه

با بـوانـته سروشتی عهـشق و

خا ترجمه بـ له بـئه ندازهی جوانی

جوانی لای شاعیر بـ سنووره و کـت و په یوهـست نازانـ، ئیتر جوانی ناخی
ئینسانه کان یاخود سروشت، تابلـیهـک، یان نیشتمان بـت... ئهـو
به ته و او هـتی نوقمی دهـریای شته جوانهـکانه، له پیرـزی عهـشق و ئهـقین و
خـشه ویستی مرـ بـ مرـ یاخود گیاندارو دارو بهـرد پهل دهـها و... دهـ بـته
رـحـکی بزـو، عاشقـکی تینوو، سـفیهـکی رـگای سـز، دـوانه یهـکی گـشه ی
جوانیهـکان، هـموو کاتـک توـشووی پـ له شیعری قشت و وشهـکانی
له ته لیسمی جوانیهـکاندا سهـرده نـنه وه.

شاعیر له شوـنـکی دیکهـدا دهـت:

شهرمه ئیدی... زـر شهرم

له جـی وشه ی بهـسـزو گرم

سه نکهـسار

په لامار

لووت بـین

به سه ئیدی... شهرمه شهرم

خاتوو مهـها باد... هیچ کاتـک دیوی راسته قینه ی ئـمـی له یـاد
نه کردوو، هـمیشه دهـست بـ ژانهـکانی ئا فرهـتان درـژ دهـکات، ئهـم
وشه یه بهـرز رادهـگر، که دهـکاته خوشـک و خـاک و نیشتمان و دایـک.
به زامهـکانیان کهف و کوـی جهـسته ی بـسه دهـسـنـت و ئاگری مافیـان
له جهـسته یا رـحـی بـنهـوای دهـسووتـنـ، پـمان دهـت: هـه تاکه ی زهـبرو
زهـنگ و رهـشه کوژی و ئازاردان. به که متهـرخم و تاوانبار له قهـهـممان
دهـدات، ئهـم که موکوـیه

به روو مانا دهـدات... پـمان دهـت: هـه پیاوگهل زـر شهرمه سهـده ی
رـچوونی نهـزانینه و ئـوه تازه به تازه خهـریکی زینده به چاـکردنی
مـینه و بیرـک له راستی و ماف و جوانیهـکان ناکه نه وه، به شهرمه زارو
ریسوا دامان دهـناو په نجه ی نهـزانی و ترسـنـکیمان بـ درـژ دهـکات
، پـمان دهـت: بابـبه ته وه باوکـسالاری و کوشتن و نـرپهـرستی
به راستی مهـها باد قهـره داغی:

یه کـکه له شاعیره ناسراوو چاکهـکانی کوردو شیعرهـکانی تژییه لهـوـنه ی
دـفـن و ئیقاعی نهـرم و هـهـرگیز له هیچ کـپله یه کدا ئهـو دیوی خهـیا
و مهـعریفه ی له یـاد نهـچوو و شیعرهـکانی پانتاییهـکی چاکیان له دورگه ی
هـزرو بیردا داگیر کردوو، خـشـا م ژنه شاعیرـکی ناوداری وه کوو
مهـها باد خان زاده ی بیرو هـشـکی زانستیان هـگـشی کردوو، له مهـیانی
بوارهـکانی ئهـدهـدا چ شیعرو چیرـک و رـمان و... هـتد... جـ دهـستی
دیاره.

چرایهـکی لهـر گـه ی ئـازادی و جـوانی

، ماف، داد، ته بايي، سهر به ستي، خهويستي، راستگي-يي- به نهوهي دواي خي
هه گردهوه-هزري فراواني وايلا كرده له ژانر كي نه ده بدا
نه گيرس ته وه.. هه ميشه هه وي نو گهري و داه ننان له خو نيا رهنگ
ده داته وه، به ره و تر پكي به خشش هه نكاوي پاكي زانه ده ن ت.

ستار نه حمده

ل د رگاي ك نعان مدحت

دوا پ شينيه كانم به ئاوا چوون
هه وي هه كردن له گه ئاوا كوييا ا نه گرم
خه م كي ته رات نه تيه تي
هه ردو و ردي سه كرده ووم
من چيم له ف يروزي
نه بو لوئوئي دي د ست به خو ن داو
يه خه م به له ئاين و نه يني
هه زار و پنج سات سا ي ع لي و عوم ر
نه كر ته و؟
ئاي كه و رسم له ژ نين و د نكي ده هه
و رس له و ما مان ي كه ده
يا خيبوون له سكي زه م نا هه گه او و
به ي د ر نا يه

درزيان خستوو ته شان كا ني هه زم و
قيت و ستان يان په له بير برده ووم
ئاس يي نه به
هيچيان په نه به يوم

په پليكي ي ژر په ي هه ناسه م دا ما و
له هه و دام و
په ميش و ديار نيه
له چالا كرنه و ي كن و

پښلیشکردنی ئښتامم

بښا یښکان..

بښناوبښ دښمهاری

لښجښ داندښولښ بښچښلښکښ و

ئاسن و نښیترښجښ..

بښخاکی

دښمکښنښخښراکی

خاکی برسی

ئښگښری ئښوښم لښ دښکرښ

بښرگښی کښسپښکی تر نښگرم

دښنیا نیم لښ ښښښوی ښښښ و

خوکی کورسی

مښترسیم لښ نښتووښ دیسانښوښ ئاراستښی

بښردښښا نی کښناری خښ کرښم و

بښجووتښ

تیاچښښوښ!

2019-6-5 کفری

خښون و کښلارښ.. عښلی دښمښښښښید

ښښښک منی دښست ښښښښ

لای با بښ و دایښی شیرین

بښ بیرکښیکی ورد

یښک کښلارښم دروستکرد

دښزووی زښرم بښ دانا

هښیدښم بښ ئاسمانا

هښمگرت و بښوښستان

خښمم گښیانندښ سښربان

هښر هښمدا بښ ئاسمان

کښوتښ ښښ کښلارښی جوان

دښزووم بښ شل کرد تښواو

خريکبوو ون بټ لټ چاو
سرنجمد ا کټلار
لای ئټسټر ی نازدار
دواي ئو بټ ئارزوو
لیدانیشتم بټ پشو
ورد دټزوم پټچایو
کټلار گټایو
دټخټش و شاد و وو گټش
کټلار م گرتټ باوټش
زټر بټنټرمی و لټسټرخ
هټواش کټوتټ گټوگټ
وتی (اسا) دټزانی
چټند خټشټ بټ میوانی
لټمای ئټسټر بیت
بټ خټت هټر بټیت و بټیت
جا هټوری پټشمټک ئاسا
بانگی دټکردم (اسا)
هټر بټ جټلانټ کردن
جار جار وټر بټلای من
مانگیش بټ وناکیی خټی
بټ شیرینی گټوگټی
وتی بټ شادومانی
ئټمټ لای من میوانی

...

۱/۴/۲۰۲۱